

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **M. B.**, zast. JUDr. Jiřím Dolejšem, advokátem, se sídlem Nádražní 47, Havlíčkův Brod, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 9. 2015, č. j. 30 A 72/2014 – 133,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna a náhrada hotových výdajů zástupci žalobce JUDr. Jiřímu Dolejšovi, advokátovi, se sídlem Nádražní 47, Havlíčkův Brod, **se s t a n o v í** ve výši 6.800 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Rozhodnutím ze dne 29. 7. 2014, č. j.: KUJI 51896/2014, (dále též „napadené rozhodnutí“), žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Havlíčkův Brod ze dne 28. 3. 2014, č. j. ST/1437/2011/Led, jímž na základě žádosti stavebníka D. N. dodatečně povolil podle § 129 odst. 3 a § 115 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební

zákon“), stavbu pergoly na pozemku parc. č. 1964 v kat. území Veselý Žďár. Žalovaný podrobně popsal průběh správního řízení a připomněl, že ve věci rozhoduje již počtvrté. Za účelem nového projednání dodatečného povolení stavby nařídil ústní jednání spojené s místním šetřením na den 30. 1. 2014 na místě stavby, z něhož byl pořízen protokol o zjištěném stavu věci a fotodokumentace. Stavebník s provedeným popisem stavu věci souhlasil, žalobce M. B. však setrval na svých předchozích námitkách, že v souhrnné technické zprávě jsou uvedeny rozporné údaje ohledně vybudování základů, ohledně použití moderního osvětlení, rozvodu elektrické energie, okapového žlabu přesahujícího rozměry stavby pergoly, nejasnosti ohledně délky opěrné zdi, nemožnosti napojení elektrické energie ze stávajícího sklepa, když sklep je postaven nově (jedná se o černou stavbu, jejíž realizací bude jako vlastník soudní nemovitosti nad míru přiměřenou poměrům obtěžován osvětlením, spaliny, znemožněním stavby). Na žádost žalobce bylo jednání odročeno a do spisu byly založeny fotografie pořízené jím na místě stavby a protokol z místního šetření ze dne 30. 1. 2014.

[2] K otázce použitelnosti právní úpravy na danou věc žalovaný vysvětlil, že je nutné aplikovat stavební zákon ve znění účinném do 1. 1. 2013. Zdůraznil, že stavebníkovi se podařilo odstranit v minulosti vytýkané nedostatky týkající se provedené zdi kolem pozemku parc. č. 1964. K nově shromážděným podkladům měli účastníci řízení možnost se vyjádřit, případně uvést nové důkazní prostředky. Žalovaný souhlasil s precizací výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, v němž je specifikována stavba, jež je dodatečně povolena, a v němž jsou stanoveny podmínky pro provedení stavby. Z projektové dokumentace je zřejmé, která část stavby byla provedena bez povolení a která část stavby bude podle předložené dokumentace dokončena.

[3] Žalovaný nepřisvědčil námitce žalobce, že není jasně stanovena výška zdi o délce 4,75 m, a odkázal na přiloženou projektovou dokumentaci, v níž byly stanoveny podmínky pro provedení stavby a kde je výška zdi jasně stanovena. Za situace, kdy stavba není dokončena, lze teprve po jejím dokončení prověřit dodržení stanovených limitů. Ze stejného důvodu žalovaný odmítl výtky žalobce, že se elektrická instalace nachází ve třech pilířích, ačkoli podle projektové dokumentace tak stavebník mohl učinit pouze u jednoho pilíře. Žalovaný proto zopakoval, že tuto skutečnost bude muset stavebník doložit prostřednictvím „výchozí revize el. zařízení“ při závěrečné kontrolní prohlídce před zahájením užívání stavby. Žalovaný odmítl jako spekulativní námitky žalobce, že v budoucnosti dojde ke změně charakteru hlavní stavby na objekt užívaný k trvalému bydlení, neboť v dané chvíli se jedná o objekt pro rodinnou rekreaci. Žalovaný vysvětlil, že žalobce dezinterpretoval předcházející rozhodnutí ze dne 4. 4. 2012, v němž bylo pouze konstatováno, že projektová dokumentace a výrok musí specifikovat, která část stavby je stávající, která je rozestavěná a která část bude dokončena; tento nedostatek přitom byl odstraněn. Stavebník nově dostatečným způsobem doložil, jakým způsobem bude zpracováván odvod dešťové vody z předmětné stavby, neboť uvedl, že bude po celé délce stěny před atikou proveden odvodňovací žlab, ze kterého bude dešťová voda svedena do kanalizačního potrubí. K otázce existence sklepa žalovaný vysvětlil, že podle místního šetření, vyjádření obce z 11. 10. 2013, předložené kopie znaleckého posudku a podle poznámky v dokumentaci pro odstranění stavby původního rodinného domu v roce 2004 je existence sklepa prokázána; do současné podoby byl sklep opravován již v letech 2008 až 2010. K námitkám žalobce ohledně jeho budoucího obtěžování předmětnou stavbou nad míru přiměřenou poměrům žalovaný uvedl, že se jedná o předjímaní stavu. Vyslovil

pokračování

stanovisko, že u staveb, které jsou postaveny v souladu s předpisy a které jsou řádně užívány, nelze předpokládat jejich vliv na okolí nad míru přiměřenou poměrům. Tyto námitky jsou nadto soukromoprávního charakteru, tudíž je může žalobce popřípadě uplatnit v řízení před civilními soudy.

[4] Žalovaný nesouhlasil s tím, že by stavba nebyla vytyčena oprávněnou osobou, a odkázal v této souvislosti na souhrnnou technickou zprávu. Stavba plotu povolena žalobci již v roce 2006, kterou nyní rozporuje, bude podle žalovaného i po povolení konstrukce pergoly s ohledem na montáž plotu a potřebu údržby sloupků z pozemků žalobce možná, zvláště když stavba oplocení není na samé hranici pozemků. Předmětem řízení o dodatečném povolení stavby D. N. je podle žalovaného třetí pilíř umístěný na kamenné zdi, ale i zeď z cihelného zdiva. Požární bezpečnost bude v dodatečně povolené stavbě také dodržena, protože stavebník navrhl střešní krytinu z profilovaného plechu. Žalovaný na závěr uvedl, že stavební úřad nepostupoval v dané věci diskriminačně, neboť poté, co stavebník po provedeném ústním jednání doplnil projektovou dokumentaci o dva výkresy a čestné prohlášení, dal možnost všem účastníkům řízení, aby se k podkladům rozhodnutí vyjádřili.

[5] Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil žalobou ze dne 17. 9. 2014, v níž tvrdil, že napadené rozhodnutí je v rozporu se stavebním zákonem a správním řádem, že skutkový stav nemá oporu ve správním spise a že byl rozhodnutím správního orgánu zkrácen na svých právech. Žalobce dále žádal, aby jej soud osvobodil od placení soudních poplatků a aby mu ustanovil zástupce z řad advokátů.

[6] Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 13. 10. 2014, č. j. 30 A 72/2014 – 27, přiznal žalobci částečné osvobození od soudního poplatku ve výši 50% a ustanovil mu zástupcem JUDr. Jiřího Dolejše, advokáta.

[7] V doplnění ze dne 3. 12. 2014 žalobce namítal, že žalovaným předložený spisový materiál není kompletní, jelikož neobsahuje veškerá žalobcova podání a příslušnou fotodokumentaci. Zdůraznil, že stavební úřad zpočátku věc neřešil, čímž umožnil vznik rozsáhlé černé stavby. O stavbě zdi a sklepa přitom stavebník počal účelově tvrdit, že jde o původní stavby, které stavebně přizpůsobil, s čímž žalobce důrazně nesouhlasil. Z potvrzení Městského úřadu v Havlíčkově Brodě ze dne 28. 6. 2003 totiž vyplývá, že došlo k úplné demolici budovy určené k bydlení, jejíž součástí byl i zmíněný sklep a kamenná zeď. Na základě tohoto potvrzení ostatně byl proveden příslušný záznam v katastru nemovitostí. To konstatoval i žalovaný v rozhodnutí ze dne 4. 4. 2012. Pokud stavebník v tomto směru odkazuje na odhad ceny nemovitosti a fotografie, z nichž dokládá existenci sklepa a kamenných zídek, žalobce namítl, že tyto doklady pocházejí z roku 2008, kdežto k vlastní demolici stavby došlo již v roce 2004, z čehož vyplývá, že objekty vybudované tzv. skládáním kamene nasucho nemohou být původní. Zpracovatelka projektu ing. R. v rozporu se skutečností uvedla, že jde o stavby původní. Vyjádření starosty obce o tom, že tyto stavby existovaly již v minulosti, není podle žalobce objektivní, neboť přehlíží řadu skutečností svědčících o opaku, nadto neuvádí, že stavbu svého plotu může žalobce dokončit až do roku 2016. S touto stavbou se dle žalobce dostatečně nevypořádal ani samotný stavební úřad, protože mezi jeho plotem a povolenou hraniční zdí vznikne velmi úzká mezera cca 8 cm, která de facto vylučuje vybudování tohoto plotu a jeho následnou údržbu. Zdůraznil, že fakticky v případě dodatečného

povolení se jedná o pozemky se stavbami sloužícími k trvalému bydlení stavebníka N., čímž se rovněž nikdo nezabýval. Na tento výsledek přitom žalobce v průběhu celého správního řízení opakovaně upozorňoval. V neposlední řadě vyčítal správním orgánům, že se nezabývaly tím, že na hranici jeho pozemku vznikne velké relax-centrum, které jej bude obtěžovat.

[8] Žalovaný se k věci vyjádřil v podání ze dne 8. 1. 2015, v němž trval na tom, že správnímu soudu předložil veškeré podklady týkající se stavby pergoly. Vysvětlil, že stavba pro rodinnou rekreaci č. ev. 9 na pozemku st. parc. č. 72/1 v kat. území Veselý Žďár nebyla součástí řízení, na jehož základě bylo vydáno napadené rozhodnutí. Na provedení stavebních úprav tohoto objektu byl stavebním úřadem vydán souhlas dne 28. 11. 2012 s provedením ohlášené stavby a dne 19. 7. 2013 bylo vydáno dodatečné povolení změny stavby. Předjímat, že tato stavba bude užívána k trvalému bydlení, je za daného stavu pouhou spekulací žalobce. V neposlední řadě zdůraznil, že již v rozhodnutí o povolení odstranění původní budovy pro bydlení (na jejímž místě je situována stavba pergoly) bylo v katastrální mapě uvedeno, že na místě stávajícího sklepa je stavba pergoly výhledově plánována. Žalovaný vyslovil přesvědčení, že se v napadeném rozhodnutí zabýval všemi rozhodnými skutečnostmi, tedy jak stavbou sklepa, tak kamennými zídkami, kamenným pilířem a elektroinstalací.

[9] Žalobce v přípisu ze dne 3. 2. 2015 na podporu svých tvrzení navrhoval, aby si soud vyžádal kompletní projektovou dokumentaci stavební úpravy stavby objektu rekreace. Poukázal na to, že se stavebník v tomto domě zdržuje prakticky nepřetržitě a že jej využívá k bydlení. V přípisu ze dne 3. 3. 2015 žalobce navrhoval, aby soud nechal vyhotovit posouzení nestranným soudním znalcem, zda se jedná o původní nebo nový sklep, jehož legalizace byla provedena pasportem.

[10] V dalším podání ze dne 14. 9. 2015 žalobce zopakoval, že správní orgány se nedostatečně zabývaly jeho námitkami. Tvrdil, že stavebník měl od počátku záměr vybudovat objekt trvalého bydlení, k čemuž zneužívá všech možností, což ostatně vyplývá i z posledních stavebních prací na pergole. Nyní stavebník podal návrh na zápis domu do katastru nemovitostí jako objektu k bydlení. Stavebník zvoleným postupem dosáhl toho, že stavbu pergoly jako doplňku stavby umístil méně než 2 m od hranice pozemku, což je v rozporu s § 25 odst. 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb. Tento záměr stavebníka však musel být stavebnímu úřadu z předložených dokumentů znám. Postupem stavebníka a stavebního úřadu došlo k poškození jeho práv, neboť za současného stavu nemůže na svém pozemku postavit dříve povolený plot. Žalobce setrval na stanovisku, že veškeré stavby jsou na sousedním pozemku budovány zcela nově, v žádném případě se tedy nejedná o původní stavby, jak tvrdí žalovaný. K porušování zákona podle žalobce dochází i v současné době, neboť stavebník se nově snaží celou stavbu pergoly zastřešit. Skutečný charakter stavby pergoly tedy bude zcela jiný, než stavebník nyní tvrdí.

[11] Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 21. 9. 2015, č. j. 30 A 72/2014 – 133, žalobu jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění rozsudku podrobně popsal veškerá podání žalobce, přičemž zdůraznil, že žádnou z jím uplatněných námitek nepovažuje za opožděnou, jelikož navazující podání vždy pouze rozvedla obecné žalobní body řádně uvedené v žalobě. Žalobní námitky rozdělil do několika okruhů; první z nich tvořily ty, které směřovaly proti porušení stavebních předpisů. K nim patří výtku žalobce, že stavba

pokračování

sklepa představuje zcela novou stavbu a nikoliv opravu stavby původní. K tomu soud uvedl, že touto otázkou se stavební úřad, vázán právním názorem žalovaného, podrobně zabýval, přičemž dospěl k závěru, že se o novou stavbu nejedná, jelikož současná podoba představuje pouze opravu a úpravu původního sklepa, který byl součástí domu č. p. 39, jenž byl v minulosti odstraněn. Soud se přitom neztotožnil s názorem žalobce, že se jedná o nový sklep, jelikož důkazy předložené žalobcem neprokazují, že stavba původního sklepa byla v minulosti úplně odstraněna. V minulosti totiž nebylo rozhodnuto o povinnosti odstranit celou stavbu domu, včetně sklepa. Stav zápisu v katastru nemovitostí je v tomto směru podle soudu nerozhodný, neboť sklep nepodléhá zápisu do katastru nemovitostí. Správní orgány naopak zajistily důkazy, které jsou dle soudu schopné prokázat existenci původní stavby sklepa, a to místní šetření, vyjádření obce z 11. 10. 2013 a fotodokumentaci tvořící přílohu znaleckého posudku č. 135/13/2008. Ostatně ani žalobce nezpochybňuje, že stavba sklepa se v jeho současné podobě nachází na půdorysu sklepa, který byl součástí původního objektu. Soud se v tomto směru zabýval i tím, jakým způsobem budova sklepa zasahuje do subjektivních veřejných práv žalobce. K dotazu soudu přitom žalobce odpověděl, že své dotčení spatřuje v tom, že sklípek bude využíván ke společenským akcím, které jej budou rušit. Toto dotčení však dle soudu spadá do oblasti námitek občanskoprávní povahy, které však nelze řešit v tomto řízení.

[12] Soud se neztotožnil ani s další námitkou žalobce směřující proti porušení stavebního zákona, konkrétně že stavebník porušil stanovené odstupy staveb. Soud přisvědčil tomu, že zeď tvořící oporu zbývajících staveb pergoly je umístěna téměř na samé hranici pozemků stavebníka a žalobce, nikoli ve vzdálenosti 2 m od společných hranic pozemků, jak předvídá § 25 odst. 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb. Uvedené ustanovení se však týká vzdálenosti staveb garáže a dalších staveb souvisejících a podmiňujících bydlení umístěných na pozemku rodinného domu. V době rozhodování správních orgánů však byla stavba ev. č. 9 stavbou určenou pro rodinnou rekreaci, nikoli rodinným domem. Jestliže žalobce tvrdí, že správní orgány musely vědět, že stavebník plánuje změnu daného objektu na rodinný dům, soud konstatoval, že správní orgány musí rozhodovat dle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí, nelze tedy přihlížet ke skutečnostem, ke kterým došlo poté. Z téhož důvodu se nemohl soud zabývat tím, zda stavebník dodatečně povolenou stavbu provádí plně v souladu s projektovou dokumentací, neboť tohoto jednání se stavebník měl dopustit až po právní moci žalobou napadeného rozhodnutí.

[13] Soud nezjistil, že by se správní orgány nezabývaly tím, zda žalobce bude moci postavit plot podle povolení z roku 2006; naopak správní orgány žalobci vysvětlily, že této stavbě a její následné údržbě nic nebrání. Soud v neposlední řadě zdůraznil, že soulad hotové stavby, jejíž výstavba stavebníkem p. N. stále probíhá, s projektovou dokumentací, může být v úplnosti posouzen stavebním úřadem skutečně až po jejím dokončení. K výtkám žalobce, že se stavební úřad nevypořádal s jeho námitkami občanskoprávní povahy, že bude vzhledem ke stavbě krbu a souvisejícímu komínu nepřiměřeně obtěžován imisemi, soud odkázal na § 89 odst. 5 stavebního zákona. Dospěl k závěru, že žalovaný se těmito námitkami dostatečně zabýval, když uvedl, že se jedná o předjímaní stavu, k němuž by v budoucnu mohlo dojít. Soud zdůraznil, že napadeným rozhodnutím došlo k dodatečnému povolení stavby, a proto před jeho vydáním byl posuzován soulad stavebně technického provedení se stavebními předpisy. Provedení stavby pergoly dle projektové dokumentace by podle soudu obecně mělo představovat záruku před nadměrným

obtěžováním sousedů. Na míru imisi sice bude mít podstatný vliv i způsob užívání stavby (pergoly či krbu), to však žalovaný v době svého rozhodování nemohl v žádném případě posoudit. Soud s poukazem na § 89 odst. 5 stavebního zákona přisvědčil žalobci v tom, že stavební úřad sice rozhodl o všech jeho námitkách, avšak v odůvodnění svého rozhodnutí jim příliš pozornosti nevěnoval, na rozdíl od žalovaného, který se s každou námitkou žalobce poctivě vypořádal.

[14] Soud v neposlední řadě nezjistil, že by správní orgány postupovaly v rozporu se zásadou rovnosti účastníků řízení. Otázkou zákonnosti postupu správních orgánů v jiných řízeních se přitom soud zabývat nemohl, neboť tato řízení a příslušná rozhodnutí nebyla žalobcem napadena žalobou. Ze správního spisu týkajícího se dané věci soud zjistil, že správní orgány nepostupovaly vůči žalobci předpojatě, naopak mu vždy umožnily uplatnit procesní práva, kterých žalobce hojně využíval. Připomínky a námitky žalobce byly brány v potaz, rovněž tedy nelze podle soudu hovořit o tom, že správní orgány ve všem vyšly stavebníkovi vstříc.

[15] Proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 9. 2015, č.j. 30 A 72/2014 – 133, podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost ze dne 6. 10. 2015, z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Opakoval, že v řízení bylo znovu přehlédnuto, že stavebník postavil zcela nový sklep, a to nikoli jen přesně v půdorysech původní stavby, jak bylo nesprávně zaneseno i do projektové dokumentace. Stavební úřad se dle stěžovatele nezabýval tím, že původní dům, který byl podsklepen, byl zdemolován a že tak vznikl pozemek s kulturou ostatní plocha. Touto otázkou se měl krajský soud, pokud by prováděl náležité dokazování, zabývat. Stěžovatel zdůraznil, že na nově budované stavby je použit novodobý materiál. K fotodokumentaci, která tento stav mapuje, však přihlédnuto nebylo. Prokázáno to mohlo být znaleckým posudkem. Soud se sice obšírně zabýval tím, jak stavba sklepa zasahuje do veřejných subjektivních práv stěžovatele, avšak nezabýval se stavbou se sklepem související opěrné zdi nebo vybudováním základů. Soud přehlédl, že pokud stavební dokumentace vychází z nepravdivých skutečností, je vadná, tudíž z ní nelze vycházet. Zdůraznil, že stavebník svým postupem účelově obešel zákon, neboť vždy se u hlavní údajně rekreační stavby jednalo o stavbu určenou k trvalému bydlení, a nikoliv o rekreační objekt, čímž se stavebník vyhnul řádnému stavebnímu procesu a obešel § 25 odst. 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb. Soud podle stěžovatele nedostatečně uvážil to, že za současného stavu je mu fakticky znemožněno postavit na hranici svého pozemku plot. Setrval na argumentaci, že stavebník stavbu pergoly staví v rozporu s povolením, s čímž se správní orgány, resp. krajský soud podle stěžovatele nezabývaly. Dále stěžovatel zopakoval, že krajský soud nedostatečně zvážil diskriminační postupy správních orgánů ve všech souvisejících řízeních, kterých se stěžovatel často nemůže ani účastnit. Nemohl souhlasit s tím, že stavební úřad legalizací černé stavby zasahuje do jeho práv tím způsobem, že si nemůže postavit povolený plot, čímž je v důsledku poškozován ten, kdo postupoval v souladu se zákonem, a je naopak zvýhodněn stavebník, jenž postupoval v rozporu se zákonem. Stěžovatel proto navrhoval, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[16] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil v přípise ze dne 29. 10. 2015, v němž uvedl, že stavební úřad se otázkou stavby sklepa podrobně zabýval. Stavební úřad přitom zjistil, že stavba sklepa nebyla odstraněna, ale opravena z novodobých materiálů. Tato stavba

pokračování

se tak nestala součástí povolované stavby pergoly s opěrnou zdí. Naopak stavba pergoly a opěrné zdi vzhledem k tomu, že byla započata bez řádného povolení, byla projednána v režimu podle § 129 odst. 3 stavebního zákona. Součástí této stavby však nebyla stavba rodinného domu, který byl v době vydání napadeného rozhodnutí evidován k účelu užívání – rodinná rekreace. Podle tohoto stavu bylo správními orgány i rozhodováno, tj. žalovaný nemohl předjímat, jestli v budoucnosti dojde ke změně užívání této stavby. Žalovaný setrval na stanovisku, že v důsledku povolení stavby pergoly nedojde k tomu, že by stěžovatel nemohl na svém pozemku postavit povolený plot. K námitkám stěžovatele stran provádění dodatečně povolované stavby v rozporu s projektovou dokumentací žalovaný uvedl, že těmito otázkami se bude stavební úřad zabývat v závěrečné kontrolní prohlídce, nemůže tedy být předmětem tohoto řízení. Výtky stěžovatele, že nebyl účastníkem řízení o projednání úprav rekreačního domku, se podle žalovaného rovněž netýkají napadeného rozhodnutí. Žalovaný vyslovil přesvědčení, že stavební úřad nikoho nediskriminoval, neboť pouze stavebníkovi vydal rozhodnutí o dodatečném povolení stavby a stěžovateli vyšel vstříc, když mu opětovně prodloužil lhůtu k provedení stavby oplocení. Žalovaný proto navrhoval, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

[17] V replice ze dne 7. 12. 2015 stěžovatel setrval na stanovisku, že se u stavebníka D. N. jednalo o stavbu zcela nového sklepa, což bylo možné prokázat provedením důkazních prostředků, které v řízení před krajským soudem navrhoval. Pochybnosti o charakteru stavby sklepa dle stěžovatele tedy nadále přetrvávají. Zopakoval, že hraniční zeď mu brání v tom, aby mohl postavit plot, který měl na rozdíl od stavebníka řádně povolen. Počinání stavebníka stěžovatel hodnotí v celém jeho souhrnu, tedy neodděluje stavbu pergoly od přestavby vlastního domu, což stavební úřad setrval nečinní. Podáním ze dne 4. 1. 2016 stěžovatel doplnil fotodokumentaci, ze které podle jeho názoru vyplývá, že stavebník pokračuje v rozporu se stavební dokumentací ve stavbě pergoly. Stěžovatel přitom dovozuje, že stavba pergoly by mohla být s ohledem na svou vnější úpravu užívána v budoucnu i k podnikatelským účelům.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[18] Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové vzešel (ustanovení § 102 s. ř. s.), kasační stížnost je včasná (ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s.) a přípustná, neboť nejsou naplněny důvody podle ustanovení § 104 s. ř. s.

[19] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[20] Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., neboť namítá mj. i to, že krajský soud zatížil své rozhodnutí vadou, když neprovedl další jím navrhované důkazní prostředky. Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.“ Nesprávné posouzení právní otázky v předcházejícím řízení spočívá v tom,

že na správně zjištěný skutkový stav byl krajským soudem aplikován nesprávný právní názor. Podle písm. b) téhož ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.“ Podle písm. d) téhož ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.“

[21] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[22] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkami nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Nepřezkoumatelnost je natolik závažnou vadou rozhodnutí krajského soudu, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat i tehdy, pokud by ji stěžovatel nenamítal, tedy z úřední povinnosti (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.). Má-li rozhodnutí soudu projít testem přezkoumatelnosti, je třeba, aby se ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jednalo o rozhodnutí srozumitelné, s uvedením dostateku důvodů podporujících výrok rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75), nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (viz např. rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 74). Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti; z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto; která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek); jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním; která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130).

[23] V případě napadeného rozsudku se krajský soud nedopustil výše uvedené nesrozumitelnosti v podobě vnitřní rozpornosti výroku, nerozlišení výroku a odůvodnění, nejistitelnosti jeho adresátů či nevhodné formulace, protože napadený rozsudek jasně a přehledně obsahuje všechny zákonem předepsané náležitosti. Ostatně samotný stěžovatel jeho obsahu porozuměl, přičemž s jeho závěry polemizuje v obsáhlé kasační stížnosti. Nelze tudíž hovořit o tom, že by rozsudek krajského soudu byl nesrozumitelný. Skutečnost, že stěžovatel se závěry soudu nesouhlasí, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nesrozumitelnost.

[24] Pokud jde o nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu pro nedostatek důvodů, pod tento termín spadají rovněž nedostatky důvodů skutkových. Bude se typicky jednat o případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy

pokračování

v řízení byly provedeny. Ani v tomto směru nezjistil Nejvyšší správní soud žádné pochybení krajského soudu, neboť ten uvedl, z jakého důvodu považuje napadené rozhodnutí za zákonné a zabýval se tím, zda vydáním napadeného rozhodnutí, tj. dodatečným povolením stavby pergoly, bylo v rozporu se zákonem zasaženo do práv stěžovatele. Krajský soud v Hradci Králové se v odůvodnění tohoto rozhodnutí tedy řádně vyjádřil k zákonnosti napadeného rozhodnutí a správně zjistil skutkový stav věci. Krajský soud pouze vyjádřil svůj právní názor ohledně (ne)důvodnosti žaloby; z faktu, že nepřisvědčil argumentaci stěžovatele a že dospěl k závěrům, se kterými nesouhlasí, nelze dovozovat nepřezkoumatelnost rozsudku.

[25] Stěžovatel ve své námitce dovolávající se nepřezkoumatelnosti rozsudku uvádí, že rozsudek je zatížen vadou spočívající v tom, že se krajský soud nezabýval jím předloženými návrhy na provedení dokazování stran „původnosti sklepa“. Krajský soud však otázku provádění dokazování obsáhle v odůvodnění napadeného rozsudku řešil, a to na str. 8 až 9 rozsudku. Z napadeného rozsudku tedy zřetelně vyplývá, proč považoval krajský soud další dokazování v podobě znaleckého zkoumání za nadbytečné, neboť dospěl k závěru, že pouhým tvrzením stěžovatele o tom, že se jedná o novou stavbu sklepa, nelze přisvědčit, když neexistuje žádný jiný objektivní důkazní prostředek, který by toto tvrzení potvrdil. Stavba sklepa totiž v inkriminované době nebyla podle krajského soudu předmětem evidence v katastru nemovitostí – srov. § 2 odst. 1 zákona č. 344/1992 Sb. – což znamená, že v případě faktického odstranění sklepa se tato změna v katastru nemovitostí nijak neprojevila. Soud dále odkázal na skutková zjištění opatřená stavebním úřadem (vyjádření obce ze dne 11. 10. 2013, fotodokumentace tvořící přílohu znaleckého posudku ze dne 6. 4. 2008).

[26] Nejvyšší správní soud se za dané skutkové situace plně ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že provedení znaleckého zkoumání ohledně „původnosti“ sklepa je s ohledem na výše popsání zjištění stavebního úřadu nadbytečné, resp. nemožné. A to zvláště za situace, kdy neexistuje jakýkoli záznam, fotodokumentace či svědecká výpověď potvrzující úplné odstranění sklepa. Argument stěžovatele, že stavba sklepa je nová, protože se obvodové stěny skládají z novodobých materiálů, ničeho nedokládá, neboť touto skutečností je prokázáno pouze to, že v mezidobí, tj. od roku 2004, došlo k rekonstrukci stěn tohoto objektu. Nelze však podle závěru Nejvyššího správního soudu na základě změny materiálů stěn sklepa jakkoli zpětně určit, zda v roce 2004 došlo k úplnému odstranění sklepa, tj. k jeho zasypaní, a k jeho následnému pozdějšímu obnovení, pokud o tom neexistuje žádný jiný objektivní důkazní prostředek. Na základě tohoto neprokázaného tvrzení ohledně vytvoření zcela nového sklepa proto z logiky věci nelze ani následně zpochybňovat projektovou dokumentaci, jak činí stěžovatel.

[27] K věci samé Nejvyšší správní soud uvádí:

[28] Podle ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. „*Při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.*“

[29] Ve vztahu k námitkám stěžovatele, že krajský soud měl zohlednit i kroky stavebníka po vydání napadeného rozhodnutí, neboť podle jeho názoru byly ve svém souhrnu vedeny cílem obejít stavební zákon a prováděcí předpisy, musí Nejvyšší správní soud uvést, že se plně ztotožňuje s posouzením věci krajským soudem, že tato argumentace

stěžovatele je nepřípustná, neboť nelze správnímu orgánu vytýkat skutečnosti, k nimž došlo nebo má dojít po datu jeho rozhodování, neboť to zakazuje ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. – k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 4 As 141/2013 – 28. V době rozhodování žalovaného byl skutkový a právní stav zcela jiný, což nezpochybnuje ani samotný stěžovatel. Žalovaný v roce 2014 podle závěru Nejvyššího správního soudu nemohl předvídat, k jakému vývoji v realizaci stavby dojde, neboť by se dopustil nepřípustné a z povahy věci nepřezkoumatelné spekulace.

[30] Jestliže stavebník údajně po vydání napadeného rozhodnutí v daném místě prováděl další činnost podléhající regulaci stavebními předpisy, dopadá na toto jednání rovněž stavební zákon a řízení jím upravená. V těchto dalších řízeních proto stěžovatel mohl a měl uplatnit svou argumentaci stran údajného porušení stavebního zákona a prováděcích předpisů. Pokud stěžovatel nyní namítá, že stavebník pergolu staví v rozporu s dodatečným povolením stavby a s napadeným rozhodnutím, nelze tuto argumentaci řešit v nyní posuzované věci, tedy na základě žaloby směřující proti napadenému rozhodnutí o dodatečném povolení stavby, ale je nutné toto namítat během závěrečné kontrolní prohlídky, která byla stanovena jako podmínka pro provedení stavby rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 28. 3. 2014. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že nelze na základě jediné správní žaloby směřující proti jednomu správnímu rozhodnutí řešit veškeré dílčí činnosti, které měl stavebník v daném místě - bez ohledu na jejich časovou a věcnou souvislost - provést. Nelze se tedy v nyní posuzované věci zabývat správními rozhodnutími vydanými stavebníkovi v minulosti nebo po datu vydání napadeného rozhodnutí, zvláště když se týkají zcela jiných věcí (např. údajně neoprávněného vyjmutí domu z bytového fondu v roce 1989 právním předchůdcem stavebníka, stěžovatelem tvrzený nezákonný souhlas z roku 2012, který se týká provedení úprav rekreačního domu).

[31] S ohledem na výše popsané skutkové souvislosti se Nejvyšší správní soud ztotožňuje s krajským soudem, že v roce 2014 nemohlo na stavbu pergoly dopadat ustanovení § 25 odst. 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb., neboť tato právní úprava se týká vzdálenosti stavby garáže a dalších staveb souvisejících a podmiňujících bydlení umístěných na pozemku rodinného domu. Stěžovatel přitom sám ve svém důsledku připouští, že v době rozhodování správních orgánů nemohlo být toto ustanovení porušeno, neboť dům stavebníka nebyl v tomto okamžiku rodinným domem, na který dopadá citované ustanovení vyhlášky. Aplikaci tohoto ustanovení na daný případ totiž stěžovatel dovozuje z toho, že předchozí rozhodnutí o vyjmutí domu z bytového fondu bylo nezákonné, resp. že stavebník následně po vydání napadeného rozhodnutí učinil další kroky, kterými měnil charakter svých staveb v dotčeném území; tyto skutečnosti s ohledem na výše uvedené však nemohly být správními orgány při jejich rozhodování zohledněny, resp. uznány. Stavební úřad totiž musel z rozhodnutí z roku 1989 vycházet, neboť bylo pravomocné, a nemohl tudíž dovozovat, že stavba domu má jiný charakter. S ohledem na výše uvedené rovněž nemohl domýšlet, k jakým dalším úkonům stavebník následně přistoupí.

[32] Pokud by Nejvyšší správní soud přisvědčil této argumentaci stěžovatele dovolávající se nezákonnosti předchozích rozhodnutí, podstatně by tím narušil právní jistotu všech osob jimi dotčených. Jestliže by Nejvyšší správní soud zavázal správní orgány, aby přihlédly ke skutečnostem, ke kterým mělo dojít až po vydání jejich rozhodnutí, není zřejmé, jak by tomuto závaznému pokynu mohly správní orgány obecně dostat. Aprobování takového požadavku by tak nejspíše vedlo k tomu, že by nikdy nemohlo být

pokračování

vydáno pozitivní rozhodnutí o žádosti, neboť vždy by mohlo být ze strany dotčených osob zpochybňováno tím, že následně dojde ke změně okolností, na jejichž základě by nebylo možné takové rozhodnutí již vydat.

[33] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani tvrzení stěžovatele stran znemožnění stavby plotu, která mu byla povolena již v roce 2006. Žalovaný totiž uvedl, že stavba plotu bude i za stávající situace možná. Stěžovatel s tímto závěrem sice nesouhlasí, ale nepřináší žádný konkrétní a věcný argument, který by jej byl schopen zpochybnit. Nad rámec nutného odůvodnění není přitom zřejmé, jaký je faktický důvod setrvání stěžovatele na stavbě plotu i v místech, kde hranici sousedních pozemků tvoří již zeď vybudovaná D. N. Pokud totiž je jediným důvodem, proč stěžovatel chce postavit na svém pozemku plot sloužící k ohraničení tohoto pozemku, bránění neoprávněnému vstupu na něj a nepřímý tak k ochraně jeho vlastnictví, pak tuto funkci v určité části plně zastoupí stavba opěrné zdi, která tvoří předěl mezi sousedními pozemky. Jestliže stěžovatel nadále trvá na tom, aby si mohl ohraničit svůj pozemek a bránit tak neoprávněnému vstupu na něj, považuje Nejvyšší správní soud za rozumné, aby tento plot postavil tam, kde je jeho funkce a účel na místě.

[34] K návrhu stěžovatele na doplnění dokazování fotodokumentací z daného místa ohledně jeho aktuálního stavu Nejvyšší správní soud uvádí, že je nepřijatelný, neboť v řízení před Nejvyšším správním soudem nelze uplatňovat skutkové novoty – srov. § 109 odst. 5 s. ř. s.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[35] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové k závěru, že nebyly naplněny tvrzené důvody podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., za použití ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost proto není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[36] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci procesně úspěšný, proto nárok na náhradu nákladů řízení nemá; žalovanému náklady řízení nad rámec jeho běžné činnosti podle obsahu soudního spisu nevznikly, proto mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[37] Odměna zástupce stěžovatele JUDr. Jiřímu Dolejšovi, který byl stěžovateli k jeho žádosti ustanoven usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. 10. 2014, č. j. 30 A 72/2014 – 27, byla stanovena za dva úkony právní služby, a to za dvě písemná podání soudu ve věci samé (kasační stížnost ze dne 6. 10. 2015 a replika ze dne 7. 12. 2015) podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Za výše uvedené úkony tak náleží zástupci stěžovatele odměna ve výši 3.100 Kč za jeden úkon podle ustanovení § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s ustanovením § 7 advokátního tarifu a dále režijní paušál ve výši 300 Kč podle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu, celkem tedy 6.800 Kč. Přiznaná odměna bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. dubna 2016

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu